

PÄÄTÖS

Nro 96/2018/2

Dnro ESAVI/5303/2017

Annettu julkipanon jälkeen
18.6.2018

ASIA	Ratasuon turvetuotantoalueen ympäristölupahakemus ja toiminnan aloittamislupa, Hamina
HAKIJA	Utin Turve Oy Ranta-Utintie 116 45410 Utti
HAKEMUS	Utin Turve Oy on 15.5.2017 aluehallintovirastoon saapuneella ja sittemmin täydentämällään hakemuksella pyytänyt ympäristölupaa Ratasuon noin 36 ha:n suuruisen uuden alueen turvetuotantoon Haminan kaupungissa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 d) mukaan luvanvaraista toimintaa on turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus. Ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 2 momentin 7 c) kohdan nojalla aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomaisen turvetuotantoa koskevassa asiassa.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Toimintaa koskevat luvat, lausunnot, sopimukset ja alueen kaavoitustilanne

Ratasuon turvetuotantoalueella ei ole aikaisempia ympäristölupia. Toiminnasta on tehty ennakoilmoitus ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskus on antanut siitä lausunnon 25.2.2000. Lausunnossa toiminnanharjoittaja velvoitettiin tarkkailemaan tuotantoalueen käyttöä ja kuormitusta sekä niiden vesistövaikutuksia. Lausunnossa on annettu määräyksiä tuotannon ja vesienkäsittelyn järjestämisestä.

Toiminnanharjoittaja on vuokrannut turvetuotantotoimintaa varten alueet tiloista Korppinotko 75-417-1-98, Vuor-aho 75-417-1-23, Vanhala 75-417-1-43, Harjula 75-417-1-71 ja Ala-Peltola 75-417-1-29.

Tuotantoalueella on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava, jonka ympäristöministeriö on vahvistanut 14.12.2010. Ratasuon kohdalla kaavassa ei ole erityisiä merkintöjä.

Toiminta

Yleiskuvaus toiminnasta

Tuotantoalue sijaitsee Haminan kaupungin Lankilan kylässä noin 25 km Haminan keskustasta koilliseen. Alue on kauttaaltaan ojitetun suometsän ympäröimä.

Tuotettava turve on jyrsin- ja/tai palaturvemenetelmällä tuotettavaa poltto-, kuivike- ja ympäristöturvetta, joka tuotetaan mekaanisella tai imuvaunulla. Tuotantomäärän mekaanisella kokoojavaunulla arvioidaan olevan noin 18 000 m³/a. Tuotantoalueen turvemäärä on noin 740 000 suokuutiometriä. Tuotannon arvioidaan kestävän vielä 25 vuotta.

Alueen jälkikäytöstä määräävät vuokranantajat. Vaihtoehtoina on pelto tai metsitys, myös energiakasvien kasvatusta on mahdollinen.

Vesien käsittely ja johtaminen

Nykytilanne

Nykyisin tuotantoalueen kuivatusvedet johdetaan laskeutusaltaaseen ja siitä edelleen laskuojan kautta Virojokeen.

Tuotantoalueelta lähtevän veden laatu on vuonna 2015 ja vuosina 2001–2015 on esitetty taulukossa 1 ja siinä esitettyjen tietojen perusteella laskettu kuormitus taulukossa 2.

Taulukko 1. Tuotantoalueelta lähtevän veden keskimääräinen tarkkailutulos perustuva laatu.

	Kiintoaine mg/l	pH	COD _{Mn} mgO ₂ /l	Kok.N µg/l	Kok.P µg/l	Fe µg/l	Virtaama l/s
2015	14	6,8	29	1 300	32	2 600	1,5
2001–2015	13	6,4	39	1580	41	2060	6,9

Taulukko 2. Turvetuotannon keskimääräinen bruttokuormitus.

	Kiintoaine kg/a	Typpi kg/a	Fosfori kg/a	COD _{Mn} kgO ₂ /a
2015	540	92	3,3	1 300
2001–2015	2 700	340	8,9	8 500

Kuormitusnäytteet perustuvat vain yhden kuormitusnäytteen tuloksiin ja kahteen virtaamamittaukseen vuodessa. Eri vuosien kuormituksen suuruu-

det poikkeavat toisistaan voimakkaasti kuivatusveden määrän ja ainepitoisuuksien vaihtelujen vuoksi, minkä vuoksi kuormitusarvioihin tulee suhtautua varauksella.

Tuleva tilanne

Lupahakemuksen mukaan kaikkien sarkaojen päissä on lieteallas, päiste- ja sihtiputket. Pumppausaltaasta vesi pumpataan rakennettavan kemikalointilaitteen jälkeen laskeutusaltaaseen, jossa viipymisaika on 3 tuntia. Kemikaalina käytetään ferrisulfaattia. Tarvittaessa veteen voidaan lisätä kalkkia. Ympäristön vedet johdetaan tuotantoalueen ohi nykyisiä metsä- ja tieojia pitkin. Eristysojiin kaivetaan lietesyvennykset. Eristysojien päissä on lieteallas, jossa on puomi.

Alue on tuotantokunnossa. Kemikalointia varten kaivetaan isompi laskeutusallas ja lieteallas. Kaivuaikana vesi pumpataan nykyiseen laskeutusaltaaseen.

Tuotannon bruttokuormitus Virojokeen on arvioitu turvetuotantoalueiden ominaiskuormitus selvityksessä (Pöyry 2016) esitettyjen vuosina 2011–2015 tuotannossa olleiden ympärivuotisten kemikalointikohteiden keskimääraisten ominaiskuormitusarvojen avulla (taulukko 3).

Taulukko 3. Turvetuotannon arvioitu tuleva kuormitus.

Parametri	Brutto (kg/a)	Netto (kg/a)
Kiintoaine	5 020	4 760
Kokokonaisfosfori	9,1	4,8
Kokonaistyyppi	424	295
COD _{Mn}	4 850	1 220

Pöly, melu ja liikenne

Ratasuon tuotantoalueesta noin 0,6 km:n päässä on lähin asuttu kiinteistö, välissä metsäinen mäki. Kuljetuksessa käytetään suojattua kalustoa ja lastauksessa kuljetusvälineen päälle pudonnut turve karisee pois ennen saapumista yleiselle tielle.

Tutkimusten mukaan alueella käytettävistä tuotantokoneista äänekkäin on kokoojavaunu, jonka äänenvoimakkuus avoimessa maastossa ja olosuhteissa, jotka ovat melun leviämisen kannalta otolliset, voi nousta yli 55 dB(A) noin 160 m:n etäisyydelle.

Alueelle tulee ympärivuotisen liikenteen kestävä metsäautotie. Alueelta saatavan noin 18 000 m³/a kuljetukseen tarvitaan 130 kpl 140 m³:n perävaunullista kuorma-autokuljetusta vuodessa. Tuotanto- ja kunnostuskoneet viedään alueelle keväällä ja syksyllä. Lisäksi alueella on työntekijöiden henkilöliikennettä.

Varastointi ja jätteet

Turvemäärän 18 000 m³:n tuottamiseen kokoojavaunulla tarvitaan noin 9 000 l polttoainetta. Polttoaine varastoidaan varikkoalueelle asianmukaiseen säiliöön. Voiteluöljyä käytetään noin 150 l/a ja muita voiteluaineita 30 kg/a.

Käytetyt voiteluöljyt varastoidaan alueella olevaan varastokoppiin 200 l tynnyreihin ja toimitetaan ongelmajätelaitokselle. Aumojen peitteenä käytetään noin 600 kg muovia, joka mahdollisuuksien mukaan käytetään uudelleen. Rikkoutunut muovi toimitetaan kaatopaikalle. Kierrätyskelpoiset jätteet esim. metalliromu, kierrätetään. Muut jätteet käsitellään kunnallisessa jätehuollossa. Kannot ja muu puuaines jyrsitään kunnostuksen yhteydessä ja muulloinkin tarvittaessa turpeen sekaan ja käytetään polttoaineena.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP)

Hakija on katsonut, että Ratasuon turvetuotantoalueen suunnitellut vesien-suojeluratkaisut edustavat parasta käyttökelpoista ja taloudellisesti kohtuullisin kustannuksin saatavilla olevaa tekniikkaa.

Tuotantoalue, sen ympäristö ja toiminnan vaikutukset ympäristöön

Tuotantoalueen nykytila

Alue on kokonaan tuotannossa. Alue on kauttaaltaan ojitetun suometsän ympäröimä.

Asutus ja maankäyttö

Tuotantoalueen lähin asuttu kiinteistö on noin 0,6 km:n etäisyydellä suon itäpuolella. Tuotantoalueen ja asutuksen väliin jää metsäinen mäki. Kiinteistölle ei oleteta tulevan pölyhaittoja eikä melu siellä päivällä nouse yli A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) 55 dB eikä yöllä yli 45 dB).

Luonto ja suojeluarvot

Tuotantoalueen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelullisesti arvokkaita kohteita. Lähimmät kohteet ovat noin 1,6 km tuotantoalueesta länteen sijaitseva yksityinen Hirvikankaan kangasvuokkoalue (YSA 051292) ja 2,2 km koillisessa oleva Mustalammen metsä (Natura 2000-alue F1041 010). Ratasuon tuotannolle ei ole vaikutusta niihin.

Pohjavesialueet

Lähistöllä ei ole pohjavesialueita eikä kaivoja, joiden vedensaantiin Ratasuon turvetuotanto voisi vaikuttaa.

Vesistö

Virojoki kuuluu Vuoksen vesistöön. Valuma-alueen pinta-ala on noin 358,7 km².

Virojoen vesistöalue sijaitsee pääosin Virolahden ja Miehikkälän kuntien alueella. Vesistö ulottuu latvaosiltaan myös Haminan ja Luumäen alueelle ja pieneltä osin Kouvolaan. Suurimmat järvet ovat Ouniojärvi (176,28 ha) ja Onkamaanjärvi (144,72 ha). Vesistön järvisyys on 3,8 %.

Virojoki saa alkunsa Virojärven pohjoispuolella. Virojärvestä laskevan päähaaran lisäksi toinen merkittävä latvahaara on Ouniojoki päähaaran itäpuolella. Alajuoksulla joki virtaa Kotijärven ja Säkjärven kautta. Onkamaanjärvestä virtaava Onkamaanjoki yhtyy jokeen lännestä Säkjärven alapuolella. Virojoki laskee Suomenlahden Virolahden pohjukkaan, jossa sijaitsee Virolahden kunnan suurin taajama Virojoki.

Virojoen valuma-alueen pinta-ala Ratasuon laskuojan kohdalla on 64 km². Virtaamat ovat seuraavat:

- keskiylivirtaama (MHQ) 2,7 m³/s
- keskivirtaama (MQ) 0,8 m³/s
- keskialivirtaama (MNQ) 0,1 m³/s.

Virojoen vedenlaatua on tarkkailtu muun muassa tuotantoalueen yläpuolisilla (V1) ja alapuolisilla (V2) tarkkailupisteillä (taulukko 4).

Taulukko 4. Virojoen vesistötarkkailupisteiden V1 ja V2 keskimäärinen laatu eri ajankohtina.

	K-aine mg/l	Sähkönj. mS/m	pH	Väri mgPt/l	COD _{Mn} mgO ₂ /l	Kok. N µg/l	Kok.P µg/l	Fe µg/l
V1								
2015	4,0	5,2	6,3	170	25	695	25	785
2001–2015	3,9	5,5	6,3	180	22	684	23	734
V2								
2015	4,8	5,9	6,6	170	24	805	36	785
2001–2015	5,6	6,2	6,4	166	24	822	30	889

Jokivesi on keskimäärin laadultaan hyvin samanlaatuista tuotantoalueen ylä- ja alapuolella. Vesi on lievästi hapanta ja kiintoainepitoista. Väriarvo, kemiallinen hapenkulutus sekä typpi- ja rautapitoisuus ovat humuspitoisen ja fosforipitoisuus rehevän veden tasolla

Ratasuon turvetuotantoalueen kuormituksen on arvioitu lisäävän Virojoen veden ainepitoisuuksia keskivirtaamatilanteessa seuraavasti:

- Kiintoaine	0,2 mg/l
- Kokonaisfosfori	0,4 µg/l
- Kokonaistyyppi	17 µg/l
- COD _{Mn}	0,2 mg/l

Kalasto ja kalastus

Virojoki oli ennen joen patoamista tärkeä vaelluskalajoki, johon nousi vaellussiikaa, meritaimenta, vimpaa ja mahdollisesti myös lohta. Tällä hetkellä vaelluskaloille vapaana oleva alue rajoittuu jokisuun ja Kantturakosken voimalan väliselle lyhyelle jokiosuudelle, jossa on vain kaksi koskialuetta. Näistä ylemmällä koskella (Myllykoski) lisääntyy nykyisin ainakin vaellussiika ja mahdollisesti myös vähäisessä määrin taimen. Kantturakosken alapuolelle laskevassa Saarasjärvenojassa on harvinainen alkuperäinen purotaimenkanta.

Joen paikalliskaloista voidaan mainita yleisenä esiintyvän ainakin ahven, särki, kivisimppu, hauki ja made. Ainakaan joen alaosalla ei ole tavattu enää viime vuosina rapuja. Kalastus on Virojoella suhteellisen vähäistä vapakalastusta, ja se painottuu joen alaosan koskille, jonne nousee merestä mm. särkikalaa.

Ympäristöriskit

Turvetuotantoalueella suurimman riskin aiheuttaa paloherkkyys. Tuotantoalueella on sisäasiainministeriön "Opas turvetuotannon paloturvallisuudesta" SM-, ohje 31/2012 mukainen määrä yli 50 m³:n paloaltaita alkusammutusta varten sekä em. ohjeen mukainen alkusammutuskalusto.

Yhteydenpitoa varten on kaikilla työntekijöillä matkapuhelin.

Ennen tuotannon alkua käydään pelastuslaitoksen turvetuotannosta vastaavan kanssa keväällä läpi alueen paloturvallisuusvalmius ja tarkistetaan työmaa. Työkoneiden kuljettajat opastetaan käyttämään alkusammutuskalustoa ja sammuttamaan turvepaloa.

Kaikissa vetotraktoreissa on sammutin, joka tarkastetaan vuosittain.

Alue ei ole tulvaherkkää. Alueella on turvetta mahdollisten öljyvuotojen imeyttämiseen. Mahdolliset häiriöt kirjataan turvetuotantoalueen päiväkirjaan.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Käyttötarkkailu

Käyttötarkkailun apuna pidetään käyttöpäiväkirjaa, johon merkitään seuraavat tiedot:

- tiedot tuotantotoiminnan aloittamisesta ja lopettamisesta
- tiedot ojitus-, kunnostus- ja tuotantotoiminnan etenemisestä
- tuotantomenetelmä
- ojitusten yhteydessä tarkat kaivuajat ja -paikat
- vesiensuojelurakenteiden valmistuminen, kunnon seuranta, havainnot toimivuudesta sekä kaikki, myös väliaikaiset, poikkeamat vesiensuojelusuunnitelmista
- laskeutusaltaiden ja sarkaojien lietesyvyyksien tyhjentäminen
- ojastojen puhdistukset
- mittapadon asennus ja korjaukset
- sadanta, lämpötila ja tuuli
- huomautukset, mm. rankkasateiden kestot ja seuraukset
- havainnot alapuoliseen vesistöön kohdistuvasta muusta kuormituksesta, esim. metsäojitukset
- jätehuoltoon liittyvät toimet
- tiedot pölyn ja melun seurannasta (tuulitauot, valitukset jne.)
- muut mahdolliset tapahtumat, joilla voi olla vaikutusta ympäristöön
- tiedot jälkihoitotoimien toteuttamisesta
- kasvittumisen eteneminen tuotannosta poistuneilla saroilla
- alueiden ottaminen uuteen maankäyttöön.

Päiväkirja säilytetään tuotantoaikana työmaalla tai vastuullisen henkilön hallinnassa. Vastuuhenkilö ilmoitetaan ELY-keskukselle. Päiväkirjat säilytetään niin kauan kuin toimintaa harjoitetaan. Tarvittaessa käyttöpäiväkirja toimitetaan viranomaisille.

Päästötarkkailu

Vesinäytteet otetaan laskuojaan johdettavista vesistä. Vesienkäsittelymenetelmän tehoa tarkkaillaan ottamalla näytteet ennen laskeutusallasta ja sen jälkeen. Vesinäytteet otetaan kerran kuussa kahden vuoden ajan. Näytteenoton yhteydessä mitataan virtaama. Näytteistä analysoidaan kiintoaine, COD_{Mn}, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi ja pH.

Hakija on esittänyt seuraavat tavoitteelliset arvot puhdistustehoiksi:

	<u>1.4.-31.10.</u>	<u>1.1.-31.3. ja 1.11.-31.12.</u>
Kiintoaine	50 %	30 %
Kokonaisfosfori	50 %	40 %
Kokonaistyyppi	30 %	-
COD _{Mn}	60 %	50 %

Päästöt lasketaan käyttäen tuotantoalueen omia mittaustuloksia. Päästöt lasketaan sekä brutto- että nettoarvoina. Nettopäästöt lasketaan käyttäen taustapitoisuuksina luonnontilaisen suon pitoisuuksia: kokonaisfosfori 20 µg/l, kokonaistyyppi 500 µg/l ja kiintoaine 1 mg/l.

Vaikutustarkkailu

Ratasuon kuormitustarkkailu liitetään osaksi Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen alueella sijaitsevien turvetuotantoalueiden käyttö-, kuormitus- ja vesistötarkkailuohjelmaa ja tulokset raportoidaan yhteistarkkailuohjelman raportointien kanssa.

Vesienhoitosuunnitelma

Edellisen suunnittelukauden toimenpideohjelmassa todettiin, että turvetuotannon vesistövaikutusten vähentämiseksi tarvitaan kaikkia käytössä olevia toimenpiteitä. Uusille turvetuotantoalueille vesienkäsittelymenetelmää valittaessa otetaan huomioon paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP). Herkimpien vesistöjen osalta BAT-tason puhdistusmenetelmät eivät kuitenkaan välttämättä ole riittäviä. Vesienkäsittelymenetelmä valitaan tapauskohtaisesti kunkin tuotantoalueen olosuhteisiin sopivaksi. Käytännössä valinta tehdään pintavalutuskentän, kasvillisuuskentän tai kemiallisen käsittelyn välillä. Menetelmiä ei voi yksiselitteisesti laittaa paremmuusjärjestykseen ilman, että otetaan huomioon kunkin tuotantoalueen todelliset olosuhteet. Uutta turvetuotantoa ei tule käynnistää, ellei joku edellä mainituista vesienkäsittelymenetelmistä ole käytettävissä. Tuotantoa ei myöskään tulisi laajentaa, mikäli paikalla käytössä oleva vesiensuojelumenetelmä ei toimi. Tavoitteena vuoteen 2015 mennessä oli, että myös vanhoilla tuotantoalueilla, joiden toiminta ei ole loppumassa, on käytössä laskeutusaltaiden ja virtaaman säädön lisäksi kyseisiin olosuhteisiin soveltuva tehokkaampi vesienkäsittelymenetelmä, kuten kasvillisuuskenttä, maaperäimeytys tai kemikalointi. Menetelmän valinta määräytyy paikallisten olosuhteiden ja jäljellä olevan tuotantoajan mukaan.

Edellisellä suunnittelukaudella lisätoimenpiteenä esitettiin kemikalointia, jos se ei sisältynyt lupapäätöksiin. Näin ollen turvetuotantoalueiden vesiensuojelutoimet olivat pääosin nykykäytännön mukaisia toimia. Vapo Oy on ottanut käyttöön omilla tuotantoalueillaan vuoden 2014 loppuun mennessä edellä mainitun tehokkaamman vesiensuojelumenetelmän. Pienemmät tuottajat ottavat uusia vesiensuojelumenetelmiä yleensä käyttöön silloin, kun ne on luvissa määrätty.

Turvetuotannon vesiensuojelussa tärkeää on sijainninohjaus. Turvetuotannon kannalta kriittisiä vesistöjä ovat varsinkin pitkäviipymäiset eli hitaan veden vaihtuvuuden omaavat vesistöt ja karut latvavesistöt, joita on erityisesti Salpausselkien pohjoispuolisilla alueilla. Myös vedenhankintavesistöt ovat herkkiä kuormituksen vaikutuksille. Turvetuotannon kannalta kriittiset vesistöt ovat ekologiselta tilaltaan useimmiten erinomaisessa tai hyvässä tilassa. Tavoitteena oli, että uutta turvetuotantoa ei pidä sijoittaa ensisijai-

sesti herkimpien vesistöjen valuma-alueille ja että lupakäsittelyssä tulee ottaa huomioon vesistön herkkyys ravinne-, kiintoaine- ja humuskuormalle. Tuotantoalueilla on otettu käyttöön tehokkaampia vesiensuojelumenetelmiä, mutta toisaalta sääolosuhteet ovat olleet vaikeampia kuormituksen hallinnan kannalta. Kaakkois-Suomessa ei ole otettu merkittävää määrää uusia soita tuotantoon. Kokonaisuudessa turvetuotannon vesistövaikutuksissa ei arvioida tapahtuneen suurta muutosta suunnittelukaudella.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla Haminan kaupungissa 17.8.–18.9.2017 sekä erityistiedoksiantona asianosaisille. Kuulutus ja hakemusasiakirjat on julkaistu internetissä aluehallintoviraston Lupa-Tietopalvelussa. Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Haminan kaupungilta sekä Haminan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Lausunnot

1) Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut, että Ratasuon tuotantoalueen lisäksi Virojoen vedenlaatuun vaikuttaa myös muu valuma-alue, kuten pellot ja ojitetut suoalueet. Tarkkailutulosten perusteella yksinomaan turvetuotannon vaikutuksia Virojoen vedenlaatuun on hyvin vaikea arvioida. Ratasuon ohella Virojoen valuma-alueella turvetuotantoa on vesistön latvoilla sijaitsevalla Vapo Oy:n Korpisuolla (67 ha).

Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen Kaakkois-Suomen toimenpidealueella sijaitseva Virojoen yläosa on valuma-alueen ja jokiveden ominaisuuksien perusteella tyypitelty pieneksi turvemaanjoeksi (Pt). Jokiosuus on vuosien 2006–2012 seurantatulosten perusteella luokiteltu ekologiselta tilaltaan hyväksi, jota ilmentävät sekä Virojärven alapuolisten koskialueiden piilevät, pohjaeläimistö että kalasto. Alueella on mm. lisääntyvä taimenkannta. Joen keskijuoksulta Virojoen alaosalle tultaessa jokeen kohdistuva kuormitus näkyy selvemmin sekä vedenlaadussa että eliöstössä ja ekologinen tilaluokka heikkenee tyydyttäväksi. Virojoen yläosan kemiallinen tila on luokiteltu huonoksi, sillä Suomen ympäristökeskuksen mallinnukseen perustuvan arvion perusteella ahventen elohopeapitoisuus todennäköisesti ylittää sille asetetun laatunormin. Kalojen kohonneella elohopeapitoisuudella on yhteys valuma-alueen maaperään ja sen humukseen sitoutuneisiin metalleihin. Maanmuokkauksen yhteydessä metallien huuhtoutuminen humuksen ja kiintoaineen mukana voi lisääntyä, jolloin erityisesti kalaan kertyvällä elohopealla on pitkäaikaisia vaikutuksia.

Käytettävissä olevien tarkkailutulosten perusteella Ratasuon turvetuotantoalueen kuivatusvesistä johtuva vesistökuormitus ei aiheuttane merkittävää vesistön veden laadun heikkenemistä Virojoen yläosalla, mikäli vesienkäsittely saadaan toimimaan hakemuksessa esitettyjen kuormitusarvi-

oiden mukaisesti. Kuivatusvedet vastaanottavan vesistön, Virojoen yläosan, ekologinen tila on arvioitu hyväksi ja alueella esiintyy lisääntyviä lohikalakantoja, joiden elinoloja kuormitus voi heikentää.

Virojoen yläosan jokialueen hyvän tilan säilyttämiseksi ja joen alaosan tilan parantamiseksi hyvään tilaan Virojoen valuma-alueella tarvitaan toimenpiteitä kuormituksen vähentämiseksi. Jos Ratasuon turvetuotantoalueen vesienkäsittely tehostuu ja saadaan toimimaan sille asetettujen puhdistusvoitteiden mukaisesti, niin toiminta ei ole ristiriidassa vesienhoitolain tilavoitteiden kanssa.

Kemiallinen käsittely turvetuotannon vesienkäsittelymenetelmänä vaatii huolellisuutta ja jatkuvaa hoitoa. Kemiallisen käsittelyn seurauksena veden pH-arvo tyypillisesti selvästi alenee ja riskinä on lisääntyvä kiintoainekuormitus, joka voi alapuolisissa vesissä aiheuttaa alueella esiintyvien lohikalojen ja rapujen elinolojen heikentymistä sekä kutupaikoilla pohjien liettymistä ja muita eliöstön elinympäristön muutoksia.

Kuivatusvesien käsittelyssä tulee ottaa huomioon syvempien, maatuneimpien turvekerrosten vaikutus vesienkäsittelylle. Epävarmuutta toiminnalle aiheuttavat myös äärevöityvät ilmasto-olot ja niistä johtuvat rankkasateet ja tulvatilanteet, jotka tuovat haasteita kuivatusvesien käsittelylle.

Hakijan esittämä kahden vuoden kuormitustarkkailujakso on riittämätön. Tarkkailukertoja sen sijaan on mahdollista harventaa kahden vuoden jälkeen, mikäli vedenkäsittelyn on todettu toimivan lupaehtojen mukaisesti. Vuosittain vedenkäsittelyssä käytettävät kemikaalit ja niiden määrä on ilmoitettava vuosiraportoinnin yhteydessä.

Hakijan esittämien vedenkäsittelyn tavoitereduktioiden ohella on syytä luvan myöntäjän määrittää alueelta lähtevän veden pitoisuusrajat kiintoaineelle, kokonaisfosforille, kokonaistypelle ja kemialliselle hapenkulutukselle.

Vaikutustarkkailun osalta hakija on esittänyt, että Ratasuon turvetuotantoalue liitettäisiin osaksi Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen alueella sijaitsevien turvetuotantoalueiden käyttö-, kuormitus- ja vesistötarkkailuohjelmaa. Hakemuksesta ei kuitenkaan käy ilmi, tarkoitetaanko tällä ohjelmalla mahdollisesti Vapo Oy:n Kaakkois-Suomen alueella olevien turvetuotantoalueiden yhteistarkkailuohjelmaa, johon nykyisin kuuluu ainoastaan Vapo Oy:n tuotantoalueita. Kaakkois-Suomen ELY-keskus pitää hyvänä, mikäli Virojoen yläosalla olevat toimijat (mm. Ratasuo ja Vapo Oy:n Korpisuon turvetuotantoalue) voisivat yhteistarkkailuna järjestää vesistövaikutusten tarkkailun alueella, jolloin toiminnan samaan vesistöön kohdistuvia vaikutuksia olisi mahdollista tarkastella yhtenäisen toteutustavan ja raportoinnin avulla. Yhteistarkkailuna toteutettavan vesistötarkkailun tarkemmasta sisällöstä ja toteutuksesta tulee laatia täsmennetty ohjelma. Lupapäätöksessä on varattava valvojalle mahdollisuus tarkistaa kuormitus- ja vesistötarkkailuohjelman sisältö.

2) Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen on katsonut, että Ratasuon turvetuotantoalueelle ei tule myöntää ympäristölupaa hakemuksen mukaisesti. Hakemusta tulee täydentää kattavalla arviolla kemikaloinnin vaikutuksesta kala- ja rapukantoihin alapuolisessa vesistössä.

Jos Ratasuon turvetuotantoalue saa toistaiseksi voimassaolevan ympäristöluvan, tulee toiminnanharjoittajalle määrätä vuotuinen kalatalousmaksu turvetuotannon kalataloudelle aiheuttamien haittojen kompensointiin hankkeen vaikutusalueella. Vuotuisen kalatalousmaksun suuruus on 600 euroa vuodesta 2018 alkaen. Kalatalousmaksu tulee maksaa Varsinais-Suomen ELY-keskukselle. Lisäksi tulee määrätä velvoite tarkkailla kuivatusvesien vaikutusta alueen kala- ja rapukantoihin. Lisäksi tulee vaatia alapuolisen vesistön pH:n intensiivistä seuranta ensimmäisen vuoden ajan kemikaloinnin aloituksesta sekä valmiutta veden neutralointiin, jos happamuutta ilmenee. Ensimmäisen intensiivisen tarkkailuvuoden tulosten perusteella tehdään arvio, tuleeko seuranta jatkaa. Intensiivisestä tarkkailusta tulee sopia Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut-yksikön kanssa.

Virojoen latvoilla tapahtuu taimenen lisääntymistä ja Virojokeen laskevassa Saarasjärvenojassa on oma taimenkanta. Kansallisessa kalatiestrategiasa (2012) Virojoki on valittu lohikalojen luonnonkierron palauttamisen yhdeksi kärkikohteeksi. Turvetuotannon kalataloudelle aiheuttamat haitat vesistöissä ovat pääsääntöisesti happamoitumista, pohjan liettymistä (mm. kalojen kutusoraikot) sekä virtaamien äärevöitymistä. Alhainen pH vaikuttaa erityisesti herkkien vaelluskalakantojen mädin elinkykyyn. Ratasuon turvetuotantoalueen vesienkäsittelymenetelmäksi haetaan kemikalointia. Kemikaloinnista on erittäin huonoja kokemuksia esim. Sippolanjoella Vapon Haukkasuolla, jossa kemikalointi on happamoittanut alapuolisen vesistön niin, että taimen- ja rapukannat ovat hävinneet. Hakemuksessa ei ole kattavasti arvioitu happamoitumisesta aiheutuvaa uhkaa kala- ja rapukannoille. eikä ole esitetty suunnitelmaa haittojen ehkäisemiseksi.

Happamuuden ohella myös muut vedenlaadun tekijät kuten rauta ja alumiinipitoisuus vaikuttavat kalojen ja rapujen selviytymiseen. Näistä etenkin rautapitoisuuden voidaan olettaa olevan keskeinen tekijä, sillä sitä tulee jokeen paitsi turpeen noston seurauksena, niin myös veden kemikaloinnissa.

Ratasuon turvetuotantoalue on ollut tuotannossa jo useita vuosia ilman ympäristölupaa. Vedenlaatua on tarkkailtu Ratasuon purku-uoman yläpuolelta ja alapuolelta Virojoesta vuodesta 2000 lähtien. Erityisesti fosfori- ja humuspitoisuuksissa on nähtävissä lieviä turvetuotantoalueen vaikutuksia. Tarkkailuun ei ole kuulunut kala- ja rapukantojen tarkkailua.

3) Haminan kaupungin lupavaliokunta on Haminan kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisena katsonut, että Ratasuon turvetuotantoalueen vesienhallintaa tulee tehostaa hakijan esityksen mukaan vähintään kemikalointilaitteistolla. Toiminnan jatkamista puolestaan, mutta kemikaloinnin lisäksi tulee luvassa määrätä selvittämään myös

mahdollisuudet pintavalutuskentän rakentamiseen ja tarvittaessa määrätä sen rakentamisesta. Aloitustupaa puolletaan, koska kyseessä on olemassa oleva toiminta, jonka ympäristövaikutuksia pyritään vähentämään.

Muistutukset ja mielipiteet

4) Summa-, Vehka- ja Virojoen kalastusalue on vastustanut luvan myöntämistä ja vedonnut asiassa aiempaan korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen KHO:2014:176. Kalastusalue on todennut, että Virojoen (11) pinta-ala on 357 km² ja keskivirtaama alaosassa on 4,2 m³/s. Virojoki kuuluu vanhoihin meritaimenjokiin, sillä Virojokeen on noussut aikoinaan taimenta. Alkuperäinen meritaimenkanta on taantunut pääuomasta. Nykyään kuitenkin vaeltavat meritaimenet pääsevät nousemaan Kantturakosken voimalaitokselle asti ja Saarasjärven ojaan. Kantturakosken voimalaitos on 30.12.2015 jättänyt kalatiehakemuksen, jossa se on esittänyt suunnitelman rakennettavasta kalatiestä sekä ehdotuksensa kalatietä koskeviksi lupamääräyksiksi. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 13.3.2017 antamallaan päätöksellä myöntänyt kuvan kalatien rakentamiseen. Samassa yhteydessä aluehallintovirasto on antanut muun muassa kalatien teknistä rakennetta, kalatiehen juoksutusta, rakentamista, maisemointia, käyttöä ja kunnossapitoa koskevat lupamääräykset. Kalatien valmistuttua meritaimenilla on mahdollisuus nousta Pitkäkosken voimalaitospadolle saakka. Saarasjärvenojassa, joka yhtyy lännestä Virojokeen Myllykosken alapuolella, on säilynyt alkuperäiseksi arvioitu merivaeltainen taimenkanta. Nykyisin Suomessa on 12 luonnonvaraiseksi arvioitua meritaimenkantaa, joista Suomen puolella Suomenlahdessa itäisin meritaimenkanta on Virojoessa. Virojoen alaosalle on tehty kalataloutta edistäviä kunnostustoimenpiteitä.

Virojoen latvoilla Virokoskesta alavirtaan esiintyy luontaisesti lisääntyvä paikallinen eriytynyt taimenkanta. Taimenkanta on mahdollisesti muodostunut joen alkuperäisestä meritaimenkannasta. Koekalastusrekisterin tiedoista selviää, että mm. Virokoskesta 19.9.2016 saatiin koekalastuksessa koealalta luonnonvaraisia 0+ taimenen jokipoikasia 2,5 kpl aarilta. Myös yläosan Mullikkakoskesta saatiin 16.9.2016 koealalta luonnonvaraisia 0+ taimenen jokipoikasia 83 kpl aarilta. Yläosan Kuirinkoskelta on saatu 8.10.2015 koealalta luonnonvaraisia 0+ taimenen jokipoikasia 20 kpl aarilta. Alueella esiintyy myös jokirapua. Virojoen yläosalle on tehty Kaakon-Jokitalkkari hankkeen toimesta kalataloudellisia kunnostustoimenpiteitä taimenkannan lisääntymisen edistämiseksi.

Syksyllä 2016 Kaakon-Jokitalkkari hankkeen Summanjoelle ja Virojoelle suuntautuneen maastokäynnin yhteydessä kalastusalueen edustajat onnistuivat kuvaamaan Virojoen Vironkoskessa useiden paikallisten taimenten kututapahtuman.

Turvetuotanto on erittäin haitallinen heikossa tilassa olevalle purotaimen-, meritaimen-, sekä jokirapukannalle. Koko purotaimen ja meritaimenkanta voi taantua ja hävitä kokonaan. Näin on esimerkiksi päässyt käymään Summanjoella, sen sivujoessa Sippolanjoen haarassa, jossa turvetuotanto on hävittänyt taimenkannan lähes kokonaan. Tämä on käynyt ilmi kalata-

loustarkkailuissa ja myöhemmin teetettyjen pH seurantojen tuloksista. Itse turvetuotanto ja turvetuotannon poistovesien kemikalointi on ollut taimen- ja rapukannoille tuhoisaa. Pienten virtaamien joki ekosysteemit eivät kestä turvetuotannon kuormitusta ilman vakavia seuraamuksia vaarantaen uhanalaisten lajien säilymistä. Uhanalaisen paikallisen luonnonvaraisen taimenkannan, äärimmäisen uhanalaisen meritaimenen ja jokiravun esiintyminen Virojoessa on otettava huomioon turvetuotantolupien myöntämisen edellytyksiä arvioitaessa. Luonnonvaraiset meri- ja purotaimenet ovat kokonaan rauhoitettuja sisävesissä leveyspiirin 64° 00 N eteläpuolella ja Virojoessa.

5) Suomen luonnonsuojeluliiton Kymenlaakson piiri ry on katsonut, että Ratasuolle ei tule myöntää ympäristölupaa, vaan toimintakaarensa lopulla oleva turvetuotantoalue tulee sulkea. Mikäli ympäristölupa päätetään kuitenkin myöntää, sen tulee perustua tarkempaan hakemukseen, taustatietoihin, sekä vaikutusarvioihin, ja ottaa huomioon muistutuksessa esitetyt seikat. Toiminnalle ei tule myöntää aloittamislupaa ennen luvan tultua lainvoimaiseksi. Tämä tekisi mahdollisesta muutoksenhausta merkityksetöntä.

Vesienhoitolain ja vesipuitedirektiivin aikakaudella Suomen vesistöjen tulee kehittyä kohti hyvää tilaa. Turvetuotannon jatkaminen Virojoen valuma-alueella ei edistä tätä kehitystä ja on siten lain ja direktiivin vastaista. Ratasuolle esitetty vesienkäsittelymenetelmä ei tarjoa edellytyksiä vesienhoitolain ja vesipuitedirektiivin tavoitteiden saavuttamiseen.

Hakijalla ei ole esittää tietoa purkuvesistön tilasta ja toiminnan vaikutuksesta siihen. Virojoki kuuluu kansallisen kalatiestrategian kärkikohteisiin. Virojoessa esiintyy luontaisesti lisääntyvää meritaimenta.

Vesienhoitolain ja vesipuitedirektiivin ohelle turvetuotannon jatkamisen edellytyksiä tulee punnita kalatiestrategian tavoitteita vasten. Virojoen Kantturankoskeen on tekeillä kalatie, joka parantaa edellytyksiä vaelluskalojen luontaiselle lisääntymiskierrolle.

Turvetuotannon kemiallinen vesienkäsittely lisää purkuvesien happamuutta ja rautapitoisuutta. Yhdessä humuksen kanssa ne ovat yhteisvaikutuksiltaan erittäin haitallisia kalastolle. Taimen on Virojoessa herkkä indikaattori kuormitukselle ja happamuus on haitallista mädin- ja pienpoikasten normaalille kehitymiselle. Uhkaa taimenen ja muun kalaston taantumista vesienhoitolain ja vesipuitedirektiivin oloissa ei voida hyväksyä.

Ratasuolle aiottu kemiallinen vesienkäsittely muodostaa siten merkittävän riskin Virojoen alkuperäiselle taimenkannalle. Meritaimenkantaan kohdistuva uhka tulee nähdä ympäristönsuojelulain 2. luvun 13 § mukaisena valtakunnallisen tai alueellisesti merkittävän luonnonarvon turmeltumiseen kohdistuvana riskinä.

Turvetuotannon kemiallisen käsittelyn haitallinen vaikutus vaelluskaloille on käynyt jo ilmi Summanjoen Silmunjoenhaarassa, jonka meritaimenkanta on hävinnyt muutama vuosi sen jälkeen, kun kemiallinen vesienkäsittely

käynnistyi yläpuolisilla turvetuotantoalueilla (Haukkasuo ja Kiikunsuo). Varsinkin Haukkasuon kemiallisesti käsitellyt kuivatusvedet ovat olleet jatkuvasti erittäin happamia ja rautapitoisia.

Ongelmaa ei ole pystytty ratkaisemaan Haukkasuolla, vaikka tilanne on ollut tiedossa Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa jo usean vuoden ajan. ELY-keskus on tunnustanut turvetuotannon kemiallisen vesienkäsittelyn ja meritaimenkannan häviämisen välisen yhteyden Silmunjoessa.

Hakemuksessa esitetty ferrisulfaatti-menetelmä kuivatusvesien puhdistukseen on todettu epäluotettavaksi. Esimerkkinä tuore Vapon Valkianjärven-suon tapaus (ESAVI/2297/2017), jossa toiminnanharjoittaja ei ole täyttänyt kaikkia päästöjä koskevan lupamääräyksen ehtoja kahtena peräkkäisenä vuotena. Toiminnanharjoittaja katsoo itse, että ferrisulfaatti -tyyppinen pienkemikalointimenetelmä ei toimi Valkianjärvensuolla luotettavasti.

Myös turvetuotannon ympäristönsuojeluohje toteaa kemikaloinnin toimintaan liittyvät ongelmat.

Vaikka kemialliseen menetelmään liittyy olennaisesti sen purkuvesiä happamoittava vaikutus, rautapitoisuuksien kasvu sekä huono kiintoaineksen kiinniottokyky, kemiallinen menetelmä toimii silti ympäristölupaharkinnassa luvan myöntämisen perusteena ja sen katsotaan edustavan BAT-menetelmää.

Kemikaloinnilla saadaan yleensä humuspitoisuuksia vähenemään verrattuna pintavalutukseen. Samalla jää kuitenkin perustelematta, miksi vastavasti purkuvesien happamuus, rautapitoisuus ja kiintoainekuorma voivat kasvaa. Tyypillisesti purkuvesien happamuuteen ja rautapitoisuuteen ei myöskään oteta kantaa turvetuotannon ympäristölupamääräyksissä.

Kemiallinen vesienkäsittely on ollut käytössä eri puolilla Suomea ainakin viisi vuotta. Kokemuksia on siten kertynyt ja ne tulee ottaa lupaharkinnassa huomioon.

Nykyinen ympäristönsuojelulaki tarjoaa myös suorat edellytykset puuttua kemiallisen vesienkäsittelyn aiheuttamaan riskiin. Luonnonsuojeluliitto Kymenlaakso vaatii, että käsillä olevassa lupaharkinnassa otetaan kantaa yllä mainittuihin seikkoihin.

Hakijalla ei näytä olevan käsitystä kemiallisen käsittelyn riskeistä ja niiden hallinnasta. Lupahakemuksen täydennyksessä (pvm. 21.6.2017) hakija toteaa:

”Happamuuden ei oleteta olevan ongelma, koska lisävēttā tulee altaan jälkeen paljon, tarvittaessa veteen voidaan lisātā kalkkia.”

Oheisessa lauseessa jää epäselväksi moni asia: vesienkäsittelymenetelmän tuntemus, menetelmän käyttö, toiminnanharjoittajan asenne sekä käsitys alapuolisesta vesistöstä. Hakija ei myöskään perustele näkemyksi-

ään. Esimerkiksi kemiallisen käsittelyn aikaansaama happamuuspiikki tai järjestelmän toimintahäiriö ovat tilanteita, jotka voivat vaikuttaa suoraan purkuvesistön tilaan sekä sen meritaimenkantaan.

Hakijalla ei ole myöskään esittää suunnitelmaa miten kemiallisen käsittelyn riskit hallitaan ja purkuvesien happamuus, sekä happamuuspiikkien synty ehkäistään.

Onkin avoin kysymys, täyttääkö hakija YSL:n 2 luvun 6 §:n edellyttämän selvilläölovelvollisuuden. Myös 2 luvun 7 §:n ja 8 §:n kannalta tilanne on epäselvä.

Luonnonsuojeluliitto Kymenlaakso on katsonut, että vesienkäsittelymenetelmän tulee toimia ympärivuotisesti.

Hakijan näkemys turvepölyn hallinnasta ei täysin vakuuta. Kuljetusvälineen päälle pudonnut turve epäilemättä karisee matkan varrelle, mutta minne? Turvepölyn karkaaminen tuotantoalueen ympäristöön ja vesiin tulee estää. Asiasta tulee laatia suunnitelma.

Hakemus on sekava. Siitä ei kaikilta osin pysty varmuudella sanomaan, mikä on lainausta vuoden 2000 ilmoituksesta, mikä taas koskee käsillä olevaa hakemusta.

Ratasuon jäljellä olevaa tuotantoaikaa ei ole kerrottu hakemuksessa. Vuoden 2000 ennakkoilmoituksen perusteella Ratasuon toiminta-aika on ”20-30 vuotta”. Tiedolla jäljellä olevasta toiminta-ajasta on merkitystä, jotta Ratasuon aiheuttamia riskejä voidaan punnita toiminnan hyötyihin nähden, kun ymmärretään, että Virojokea kehitetään samaan aikaan vaelluskalavesistöksi valtakunnallisena kärkekohteena.

Kemikalointiaseman suunnitelma on epäselvä. Piirroksen perusteella ei käy ilmi, miten kemikalointiaseman toimivuus varmistetaan kaikissa oloissa ympärivuotisesti.

Esimerkiksi laskeutusaltaan mitoitusta (tilavuus) ja käytettävyyttä ei ole tarkemmin avattu. Samoin kemikalointijärjestelmän käyttö (kuten sakan poisto altaasta ja sen sijoittaminen) jää epäselväksi.

Hakija ei myöskään esitä suunnitelmaa poikkeustilanteiden hallinnasta, ja siitä, miten purkuvesien happamuutta seurataan, ja happamuuspiikkien esiintyminen ehkäistään sekä purkuvedet neutraloidaan. Myös käytetyn kemikaalin toimivuus eri lämpötiloissa jää avoimeksi.

Kymenlaakson piiri ry on vielä kysynyt, olivatko kaikki lupahakemuksen asiakirjat saatavissa Lupa-tietopalvelussa ja oliko asiakirjojen saatavilla olo järjestetty lain sähköinen asiointi viranomaistoiminnassa mukaisesti.

Hakijan vastine ja täydennys

Täydennys

Hakija on täydennyksessään todennut, että ainoa mahdollinen paikka pintavalutuskentälle on tuotantoalueen eteläpuoleinen tila 75-424-3-56. Tilan omistajan kanssa ei ole päästy sopimukseen, joten vesiensuojelua voidaan tehostaa vain kemikaloinnilla. Kemikaalina käytetään ferrisulfaattia, arvioitu tarve on 100–160 mg/vesikuutiometri, syöttö kalibroidaan lähtevän veden reduktion mukaan. Veden happamuus lisääntyy 1–2 pH-yksikköä, riippuen tarvittavasta pitoisuudesta. Hakemuksen täydennyksessä 29.6.2017 on kaaviopiirustus rakennettavasta kemikalointilaitteesta, vastaava on käytössä ainakin Lopen Leppisuolla. Kemikaloinnin vaikutuksesta hakija viittaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut-yksikön lausuntoon tehtyyn vastineeseen.

Vastine

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunnon johdosta hakijalla ei ole huomauttamista. Vastoin hakijan käsitystä Virojoella ei ole yhteistarkkailua, Vapo hoitaa omien tuotantoalueidensa tarkkailun. Jos yhteistarkkailu järjestetään ja jos Kaakkois-Suomen ELY-keskus katsoo sen tarpeelliseksi, hakija liittyy siihen.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut-yksikön ja Summa-, Vehka- ja Virojoen kalastusalueen vaatimusten osalta hakija on todennut, että Ratasuon kemikaloinnin vaikutusta Virojokeen ei voi verrata Vapon Haukkasuon kemikaloinnin vaikutukseen Kiikunjoki-Sippolanjokeen. Haukkasuon pinta-ala on Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen nro 136/2012/2 mukaan 610 ha. Kemikaloitu vesi lasketaan noin 350 m:n etäisyydellä olevaan Kiikunjokeen, jonka latvavaluma-alue on pieni ja vähävetinen, eikä ulkopuolelta tule riittävästi laimentavaa vettä.

Vironjokeen Ratasuolta tulevan ojan valuma-alue on 14 km², joten laimennus on suuri. Virojoen laskukohdan yläpuolinen valuma-alue on 63,8 km², joten riskiä liiallisesta happamoitumisesta ei ole. Etäisyys oja pitkin Virojokeen on yli 2,2 km, joten myös niissä on aikaa laskeutua. Käytettävä laite on toimintavarma, kemikaalia syötetään vain pumpun ollessa käynnissä. Kemikaloitavan alueen pinta-ala on pieni ja pumppu tasaa ylivirtaamia, pumpun tehon alittuessa vesi varastoidaan ojiin ja tarvittaessa kentille. Kokemuksen mukaan ulkopuolelta, esimerkiksi eristysojista tuleva vesi neutraloi mahdollisen happamuuden nousun.

Haminan kaupungin lausunnon johdosta hakijalla ei ole huomauttamista.

Suomen luonnonsuojeluliiton Kymenlaakson piiri ry:n vaatimusten johdosta hakija on viitannut Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut-yksikölle ja Summa-, Vehka- ja Virojoen kalastusalueelle annettuun vastineeseen.

Hakemuksen täydennys

Hakija on aluehallintoviraston pyynnöstä täydentänyt hakemustaan suunnitelmalla kosteikon rakentamisesta tuotantoalueelle sekä arviolla sen puhdistustehosta, kuormituksesta ja kuormituksen vaikutuksista vesistöön.

Suunnitelman mukaan kosteikko rakennetaan tuotantoalueen itäpuoleisille saroille. Kenttä tasoitetaan ja ojat tukitaan tasoituksen yhteydessä ja tiivistetään huolellisesti oikovirtausten estämiseksi. Kentän reunat pengerretään ojista saatavilla massoilla. Alueelle kylvetään ruokohelpiä ilman lannoitusta. Kosteikon ala on 2,2 ha, joka on 6,5 % tuotantoalueen pinta-alasta. Turpeen paksuus vaihtelee kentällä 0,5–1,5 m välillä. Alueelle tulee laskeutusallas, pumppausallas ja pumppu.

Ratasuon turvetuotantoalueen arvioitu tuotannonaikainen kuormitus Virojokeen on esitetty taulukossa 4.

Taulukko 4. Turvetuotannon arvioitu tuleva kuormitus.

Parametri	Brutto (kg/a)	Netto (kg/a)
Kiintoaine	1 350	1 260
Kokokonaisfosfori	6,7	4,4
Kokonaistyyppi	187	121
COD _{Mn}	4 470	0

Keskivirtaamatilanteessa tuotantoalueen kuormitus lisää Virojoen veden ainepitoisuuksia seuraavasti:

- Kiintoaine 0,05 mg/l
- Kokonaisfosfori 0,3 µg/l
- Kokonaistyyppi 7,6 µg/l
- COD_{Mn} 0,2 mg/l

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunto täydennyksestä

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut, että Ratasuon tuotantoalueen lisäksi Virojoen vedenlaatuun vaikuttaa myös muu valuma-alue, kuten pellot ja ojitetut suoalueet. Tarkkailutulosten perusteella yksinomaan turvetuotannon vaikutuksia Virojoen vedenlaatuun on hyvin vaikea arvioida. Käytettävissä olevien tarkkailutulosten perusteella Ratasuon turvetuotantoalueen kuivatusvesistä johtuva vesistökuormitus ei aiheuttane merkittävää vesistön vedenlaadun heikkenemistä Virojoen yläosalla, mikäli vesienkäsittely saadaan toimimaan hakemuksen täydennyksessä esitettyjen kuormitusarvioiden mukaisesti.

Kosteikkoa voidaan käyttää turvetuotannon vesiensuojelussa vesistökuormitusta vähentävänä menetelmänä. Luvan hakija esittää, että kosteikko rakennetaan tuotantoalueen itäpuoleisille saroille. Kenttä tasoitetaan ja ojat

tukitaan tasoituksen yhteydessä ja tiivistetään huolellisesti oikovirtausten estämiseksi. Kentän reunat pengerretään ojista saatavilla massoilla. Edellä mainittuihin asioihin tulee kiinnittää huomiota rakennusvaiheessa. Ympäryspenkereiden kuntoa tulee tarkkailla säännöllisesti. Reunojen (patojen) murtumat ja kosteikossa mahdollisesti tapahtuvat oikovirtaukset heikentävät kosteikon puhdistustehoa. Kosteikon rakentamisvaiheessa tulee myös huolehtia siitä, ettei rakennusaikana pääse kiintoaineita tai ravinteita huuhtoutumaan vesistöön. Rakenteita ei saa kaivaa turvekerroksen alapuoliseen mineraalimaahan asti.

Kosteikon alaksi esitetään 2,2 ha, joka on 6,5 % turvetuotantoalueen pinta-alasta. Esitetyn mukaista kosteikon pinta-alaa voidaan pitää riittävän suurena, sillä Turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen 2/2015 mukaan kosteikon pinta-alan tulisi olla vähintään 6 % yläpuolisen valuma-alueen pinta-alasta. Kosteikon puhdistustehoon vaikuttaa myös avovesipinnan osuus kosteikon pinta-alasta.

Tuotannosta poistuneelle turvetuotantoalueelle perustettava kosteikko tulee toteuttaa niin, että se on mahdollisimman hyvin kasvittunut ennen käyttöönottoa. Yläpuolisten vesiensuojelumenetelmien, kuten laskeutusaltaan, avulla tulee vähentää kentälle kohdistuvaa kiintoainekuormitusta sekä kiintoaineen, humuksen ja ravinteiden mahdollista tulvanaikaista huuhtoutumista kentältä.

Hakemuksessa on käytetty Ratasuon turvetuotantoalueen (34 ha) kuormitusarvioissa Pöyryn esittämiä Itä-Suomen kosteikkokohteiden keskimääräisiä ominaiskuormituksia. Täydennyksessä esitetyt kosteikkokohteiden keskimääräiset puhdistustehot eivät vastaa hakemuksessa esitettyjä puhdistustehovaatimuksia kuin kiintoaineen osalta. Käytännön kokemukset laskennallisten kuormituslukujen käytöstä tuotantoalueiden kuormituksen arvioinnissa ja kosteikon toimivuudesta turvetuotantoalueen vesiensuojeluratkaisuna ovat kuitenkin olleet hyvin vaihtelevia ja kosteikkojen toiminnasta ei vielä ole kovin paljon tutkittua tietoa.

Mikäli alueelle saadaan rakennettua kosteikko, joka toimii esitettyjen kuormituslaskelmien mukaisesti, Kaakkois-Suomen ELY-keskus pitää kosteikkokäsittelyä ympäristön ja yleisen edun kannalta riskittömämpänä vesienkäsittelymenetelmänä kuin kemiallista käsittelyä. Kosteikon tulee olla käytössä ympärivuotisesti.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen lausunto täydennyksestä

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomainen on katsonut, että kosteikon perustaminen on hyvä vesienkäsittelyvaihtoehto, jos kosteikon kuormituksen pidätyskyky on mahdollisimman hyvä. Kosteikkojen toimivuudesta turvetuotannon kuivatusvesien puhdistamisessa ei ole vielä paljoa tietoa.

Kosteikon perustamisessa on otettava huomioon mm. oikovirtausten estäminen, kestävät suojavallirakenteet ja oikein mitoitettut laskeutusaltaat en-

nen kosteikkoa. Ruokohelpikosteikon perustamisessa on lisäksi huomioitava, että kosteikko ei ole täysin toimintakunnossa heti ensimmäisenä kesänä, koska kasvusto on vasta toisena tai kolmantena kesänä riittävä vesien puhdistamiseen. Miten puhdistusteho tänä aikana?

Kosteikkojen humuksen pidätyskyky voi olla heikko, joten säännöllinen kosteikolta lähtevän veden laadunseuranta on tärkeä. Mädille ja kalanpoikasille haitallisinta on kiintoaineksen ja humuksen liettyminen alapuolisesa vesistössä.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ympäristöluparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Utin Turve Oy:lle ympäristöluvan Ratasuon turvetuotantoon Haminan kaupungissa Virojoen vesistöalueella hakemukseen liitetyn suunnitelman ja sen täydennysten mukaisesti siten muutettuna kuin lupamääräyksistä ilmenee. Tuotantoalueen pinta-ala auma-alueineen on noin 36 ha.

Toiminnan ja töiden aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Kosteikon rakenteiden rakentaminen voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta, jos luvan haltija asettaa 2 000 euron suuruisen takauksen, vakuutuksen tai pantatun talletuksen Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen eduksi ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta.

Lupamääräykset

Päästöt vesiin

1. Turvetuotantoalueen vedet on johdettava hakemuksen mukaisesti vesienkäsittelyrakenteiden jälkeen laskuojan kautta Mustaojaan, joka laskee Virojokeen.

2. Tuotantoalueen vedet on johdettava 10.4.2018 päivätyn hakemuksen täydennyksen liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti sarkaojarakenteiden, virtausta säättävien patojen ja pumppausaltaan sekä laskeutusaltaan ja kosteikon kautta ympärivuotisesti sekä muutoin hakemussuunnitelmasta ilmenevällä tavalla.

Sarkaojien päissä on oltava lietesyvännys, lietteenpidätin ja päisteputket. Kokoojaojiin on rakennettava virtausta säätelevät padot. Laskeutusaltaassa on oltava pintapuomit ja purkupään virtaamaa padottava rakenne. Laskeutusaltaan on oltava mitoitusohjeiden mukainen.

Auma-alueiden ja ojien välissä on oltava suojakaista, joka estää turpeen joutumisen ojiin.

Tuotantoalueen ulkopuoliset valumavedet on johdettava tuotantoalueen ja vesienkäsittelyrakenteiden ohitse eristysojissa, joissa on oltava lietesyvennykset. Eristysojia kaivettaessa on käytettävä kaivukatkoja ja vedet on johdettava pintavaluntana vesistöön, jos se on mahdollista.

3. Uudet vesienkäsittelyrakenteet on tehtävä 31.8.2018 mennessä. Niiden valmistumisesta on ilmoitettava ennen käyttöönottoa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

4. Kosteikon puhdistustehon on oltava vuodesta 2020 alkaen vähintään seuraava:

Kiintoaine	30 %
Kokonaisfosfori	30 %
Kokonaistyyppi	15 %

Puhdistusteho lasketaan laskeutusaltaan jälkeen ennen kosteikkoa ja sen jälkeen määritettyjen pitoisuuksien vuosikeskiarvoista häiriötilanteet mukaan lukien.

Jos puhdistustehon raja-arvoja ei saavuteta, mutta kosteikolta lähtevän veden kokonaisfosforipitoisuus on yksittäisellä näytteenotokerralla ollut alle 25 µg/l, kokonaistyyppipitoisuus alle 800 µg/l tai kiintoainepitoisuus alle 6 mg/l, voi luvan haltija jättää kyseisen parametrin näytteenotokerran tulokset pois puhdistustehon vuosikeskiarvoa laskettaessa.

5. Jos kosteikolla ei tarkkailun perusteella saavuteta lupamääräyksessä 4 asetettuja käsittelyvaatimuksia, luvan haltijan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vesienkäsittelyn parantamiseksi ja ilmoitettava tehtävistä toimenpiteistä kirjallisesti elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Jos lupamääräyksessä 4 asetettuja käsittelyvaatimuksia ei saavuteta seuraavanakaan vuonna, luvan haltijan on toimitettava sitä seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä aluehallintovirastolle vesienkäsittelyn tehostamista koskeva suunnitelma, jonka perusteella aluehallintovirasto voi muuttaa tai täsmentää lupaa ja lupamääräyksiä.

Vesienkäsittelyrakenteisiin saa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymällä tavalla tehdä sellaisia muutoksia, jotka eivät vähennä niiden tehoa.

6. Luvan saajan on pidettävä vesienkäsittelyrakenteet ja ojastot jatkuvasti toimintakunnossa ja tarkastettava niiden toimivuus säännöllisesti.

Laskeutusallas, sarkaojat ja lietesyvennykset sekä reuna- ja kokooajajat on puhdistettava ainakin kerran vuodessa tuotantokauden päätyttyä ja aina muulloinkin tarpeen vaatiessa. Kivennäismaahan kaivetut ojat on tarkastettava ainakin kerran vuodessa ja puhdistettava tarvittaessa.

Laskeutusaltaasta, lietesyvennyksistä ja ojista poistettava liete on sijoitettava siten, ettei se pääse vesistöön.

Päästöt ilmaan ja melu

7. Tuotanto ja turpeen varastointi on tehtävä ja ajoitettava siten, että tuotantoalueelta leviää mahdollisimman vähän turvepölyä ympäristöön. Koneiden ja laitteiden on oltava mahdollisimman vähän turvepölyä aiheuttavia. Aumojia ei saa sijoittaa alle 500 m:n etäisyydelle asuinrakennuksista.

Kuljetuksiin käytettävät ajoneuvot on kuormattava siten, ettei kuorma pölyä häiritsevästi.

8. Alueen kuntoonpanotyöt, turvetuotanto ja varastointi on järjestettävä siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän melua. Melutaso ei saa ylittää asuinrakennusten pihapiirissä 55 dB (LAeq) klo 7–22 eikä 50 dB (LAeq) klo 22–7. Loma-asuntojen pihapiirissä melutaso ei saa ylittää 45 dB (LAeq) klo 7–22 eikä 40 dB (LAeq) klo 22–7.

Varastointi ja jätteet

9. Tuotantoa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän ja ettei jätteestä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Luvan saajan on järjestettävä jätehuolto ja jätteen kuljetus asianmukaisesti.

Luvan haltijan on noudatettava hakemukseen sisältyvää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

10. Voiteluaineet ja jäteöljy on säilytettävä katetussa tilassa, jossa on tiivisalustainen reunallinen suojarakenne. Polttoainesäiliöiden on oltava tiiviillä alustalla siten, ettei polttoainetta säilytyksen tai tankkauksen aikana pääse maaperään tai ojiin. Paikallaan pysyvien polttoainesäiliöiden on oltava kaksivaippaisia tai valuma-altaalla varustettuja. Polttoainesäiliöissä on oltava ylitäytönestín ja laponestín. Luvan haltijan tulee puhdistaa mahdollisessa vahinkotilanteessa pilaantunut maaperä.

Häiriö- ja poikkeustilanteet

11. Luvan saajalla tulee olla valmiudet tuotantoalueella tapahtuvien konevaurioiden tai onnettomuuksien aiheuttamien ympäristövahinkojen torjuntaan.

12. Toiminnan häiriötilanteista ja niiden aikaisista poikkeuksellisista vesien johtamisjärjestelyistä on viipymättä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä järjestettävä niiden edellyttämä tarkkailu. Häiriö- ja poikkeustilanteiden syyt on välittömästi selvitettävä. Havaitut viat on korjattava ja häiriötekijät poistettava viipymättä.

Tarkkailut

13. Käyttö- ja päästötarkkailu on toteutettava tämän päätöksen liitteenä 3 olevan suunnitelman mukaisesti.

Tarkkailusuunnitelmaa voidaan muuttaa Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailun kattavuutta tai aiheuta kohtuuttomia lisäkustannuksia.

14. Vesistötarkkailu on toteutettava Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymällä tavalla ja rapu- ja kalataloustarkkailu on tehtävä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla. Tarkkailusuunnitelmat on toimitettava viranomaisten hyväksyttäväksi kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Tarkkailusuunnitelmia voidaan muuttaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

Vesistötarkkailun vuosiraportit on toimitettava Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle sekä Haminan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkkailun tulokset on vaadittaessa annettava niiden nähtäväksi, joiden oikeuteen tai etuun tiedot saattavat vaikuttaa. Tarkkailutulosten yhteenvedoissa on esitettävä tarkkailussa esiintyneet epävarmuustekijät sekä analyysissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät.

Kunnossapitovelvoitteet

15. Luvansaajan on osallistuttava laskuojan kunnossapitoon siltä osin kuin kunnossapitotarve on aiheutunut turvetuotannon päästöistä.

Kalatalousmaksu

16. Luvan saajan on maksettava 600 euroa vuosittaista kalatalousmaksua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle käytettäväksi vesistöön johdettavien päästöjen vaikutusalueen kalastolle ja kalastukselle aiheutuvan haitan ehkäisemiseen.

Ensimmäinen maksu vuodelta 2018 on suoritettava kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta, jos sitä ei tältä vuodelta ole maksettu.

Toiminnan lopettaminen ja jälkihoito

17. Tuotannosta poistettavat alueet on vuosittain ilmoitettava Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnon-

varat -vastuualueelle. Tuotannosta poistettujen alueiden vedet on johdettava vesienkäsittelyrakenteiden kautta siihen asti, kunnes alueet ovat kasvipeitteisiä, kuitenkin vähintään kahden vuoden ajan. Luvan saajan on esitettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle selvitys tuotannosta poistettujen alueiden tilasta ennen vesien käsittelyn lopettamista. Tämän jälkeen tuotannosta poistettujen alueiden vedet voidaan ohjata vesien käsittelyn ohi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymällä tavalla.

Tuotannon lopettamisesta on ilmoitettava etukäteen Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle. Tuotannon lopettamisen jälkeen hankealue on siistittävä ja tarpeettomat rakenteet poistettava. Vesien käsittelyä ja päästö- ja vaikutustarkkailua on jatkettava kahden vuoden ajan tai kunnes tuotantoalue on siirretty muuhun käyttöön. Luvan saajan on esitettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle selvitys alueen tilasta ja jälkihoitovaiheen tarkkailun tuloksista ennen vesien käsittelyn lopettamista.

Turvetuotantoalueen ympäristölupa ja luvan saajalle määrätyt velvoitteet lakkaavat olemasta voimassa, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut jälkihoitotoimet tehdyiksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue voi tarvittaessa antaa toiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon liittyviä tarkentavia määräyksiä ja erityisestä syystä kehottaa toimittamaan aluehallintoviraston hyväksyttäväksi toiminnan lopettamista koskeva suunnitelma.

Luvan voimassaolo Lupa on voimassa toistaiseksi.

Tarvittaessa aluehallintovirasto voi ympäristönsuojelulain 89 ja 93 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa lupaa tai valvontaviranomaisen aloitteesta peruuttaa luvan.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Ratasuon turvetuotantoalue on ollut toiminnassa vuodesta 2000 alkaen. Alueen luonnontila on ojitusten vuoksi merkittävästi muuttunut eikä lupaharkinnassa ole ollut tarpeen soveltaa turvetuotannon sijoittamista koskevia ympäristönsuojelulain 13 §:n 1–3 momenttien säännöksiä.

Kuivatusvedet johdetaan Virojoen yläosan alueelle, jonka ekologinen tila on hyvä ja jossa esiintyy lisääntyviä lohikalakantoja. Tarkkailutulosten perusteella Ratasuon kuivatusvesistä johtuva vesistökuormituksesta ei ole aiheutunut merkittävää veden laadun heikkenemistä Virojoen yläosalla.

Ratasuon turvetuotantoalueen nykyistä vesienkäsittelyä tehostetaan kosteikolla, minkä seurauksena päästöt pienenevät. Kosteikon rakentamisen aloittamiselle on annettu lupa muutoksenhausta huolimatta, jotta kosteikko voisi kasvittua nopeasti ja siten toimia tehokkaasti mahdollisimman pian. Luvan saaja määrätään myös tarkkailemaan turvetuotannon vaikutuksia alueen kala- ja rapukantoihin.

Vesien käsittely täyttää parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset Ratasuon olosuhteissa.

Tuotantoalue ei sijaitse lähellä asutusta.

Kalataloudelle aiheutuvia haittoja ehkäistään kalatalousmaksulla tehtävillä toimenpiteillä.

Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Kun toimitaan lupamääräysten mukaisesti, kuormitus Virojokeen vähenee. Turvetuotantotoiminta ei siten estä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Kun otetaan huomioon Ratasuon ja sen ympäristön tila ja käyttö, turvetuotannosta tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei yksin tai yhdessä muiden toimintojen kanssa aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Perustelut toiminnan ja töiden aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta

Kyseessä on tuotannossa olevan turvetuotantoalueen toiminnan jatkamisesta ja sen kuivatusvesien käsittelyn tehostamisesta kosteikolla. Näin ollen lupa kosteikkorakenteiden rakentamisen aloittamiseen voidaan tässä tapauksessa myöntää.

Asetettava vakuus on määrätty riittäväksi ympäristön saattamiseksi päästöjen osalta ennalleen, mikäli lupa evätään tai sen lupamääräyksiä muutetaan. Näin ollen päätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Lupamääräysten perustelut

Vesistöön joutuvien päästöjen rajoittamiseksi on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja käytäntöä, minkä vuoksi ovat tarpeen määräykset 1–6. Puhdistustehovaatimuksella varmistetaan, että vesienkäsittely toimii odotetulla tavalla. Täyden puhdistustehon saavuttaminen edellyttää kuitenkin kosteikon kasvittumista. Kasvittumisen vaatima aika on otettu huomioon puhdistustehoa koskevassa lupamääräyksessä 4. Aluehallintoviras-

to pitää puhdistustehovaatimusta ilman lähtevälle vedelle asetettuja pitoisuusraja-arvoja tässä tapauksessa riittävänä.

Pölypäästöjen ja melun sekä niistä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi on annettu toimenpidevelvoitteet lupamääräyksissä 7 ja 8. Lähin asutus on noin 600 m:n etäisyydellä. Toiminnasta voi aiheutua asutukselle melu- ja pölyhaittaa. Pölyhaitan estämiseksi on tarpeen määrätä vähimmäisetäisyydestä auman sijoittamisessa. Asumiseen käytettyjen alueiden melutasolle on annettu enimmäisarvot, jotka vastaavat valtioneuvoston päätöksen (993/1992) melutason ohjearvoja.

Määräykset 9 ja 10 on annettu jätteiden vähentämiseksi ja roskaantumisen ja öljyvahinkojen estämiseksi. Jätteen haltija on jätelain 12 ja 28 §:n mukaan velvollinen järjestämään jätehuollon ja jätteen haltijan on oltava selvillä jätteen määrästä ja laadusta sekä terveys- ja ympäristövaikutuksista. Haitallisten aineiden maaperään ja vesiin pääsyn estämiseksi sekä maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi on ollut tarpeen antaa määräys muun muassa polttoaineiden ja kemikaalien varastoinnista. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on tarpeen kaivannaisjätteen synnyn ehkäisemiseksi ja sen haitallisuuden vähentämiseksi.

Häiriötilanteisiin varautumista varten on annettu lupamääräykset 11 ja 12.

Luvan saajan on oltava selvillä toimintansa päästöistä ja niiden vaikutuksesta ympäristöön. Lupamääräyksien 13 ja 14 tarkkailu- ja raportointimääräykset ovat tarpeen valvontaa varten sekä lupamääräysten tarkistamista varten. Tarkkailun perusteella valvontaviranomainen voi tarvittaessa edellyttää toimenpiteitä pintavalutuksen ja muun vesien käsittelyn puhdistustehon parantamiseksi. Vuosittain tehtäviin yhteenvetoraportteihin sisällytetään selostukset vesien käsittelyssä havaituista puutteista, jo tehdyistä toimenpiteistä niiden poistamiseksi ja suunnitelma tulevista parannustoimenpiteistä.

Lupamääräyksen 15 kunnossapitovelvoite on tarpeen toiminnasta aiheutuvien haittojen poistamiseksi.

Lupamääräys 16 on tarpeen kalataloudelle aiheutuvien haittojen estämiseksi.

Turvetuotantoalueelta tulee päästöjä vielä tuotannon päätyttyä ja lupamääräys 17 on tarpeen tuotantoalueen jälkihoidon järjestämiseksi ja päästöjen rajoittamiseksi.

VASTAUS LAUSUNTOIHIN, MUISTUTUKSIIN JA MIELIPITEISIIN

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen ja Haminan kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen vaatimukset

on otettu huomioon siten kuin ratkaisusta ja sen perusteluista sekä lupamääräyksistä ilmenee.

Summa-, Vehka- ja Virojoen kalastusalueen ja Suomen luonnonsuojeluliiton Kymenlaakson piiri ry:n vaatimusten osalta aluehallintovirasto toteaa, että luvan myöntämisen edellytykset ovat ratkaisun perusteluista ilmenevällä tavalla olemassa. Hakemusasiakirjat ovat olleet aluehallintoviraston Lupa-Tietopalvelussa nähtävänä kuulutusaikana.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, ympäristönsuojelulain 70 §:n 2 momentin mukaisesti on noudatettava asetusta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 11, 12, 13, 48, 49, 51, 52, 53, 57, 58, 62, 70, 83, 87, 94, 113, 114, 158, 198, 199 §

Jätelaki 8,13, 28 ja 29 §

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)

Valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista ja rikkilaskeuman tavoitearvoista (480/1996)

Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä 28 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 8 680 euroa. Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksun osalta sovelletaan hakemuksen vireilletulohetkellä voimassa ollutta aluehallintoviraston maksuista vuodelle 2017 annettua valtioneuvoston asetusta (1353/2016), jonka liitteen maksutaulukon mukaan 10–50 hehtaarin tuotantoalueen ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu on 8 680 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Utin Turve Oy
Haminan kaupunki
Haminan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Haminan kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (sähköisesti)
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / kalatalousviranomainen (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille, joille on lähetetty lupahakemuksesta erityistiedoksianto (listan dpoESAVI-5303-2017 mukaan) ja niille, jotka ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla ja internetissä

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Haminan kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

Päätös julkaistaan internetissä aluehallintoviraston Lupa-Tietopalvelussa.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liitteet

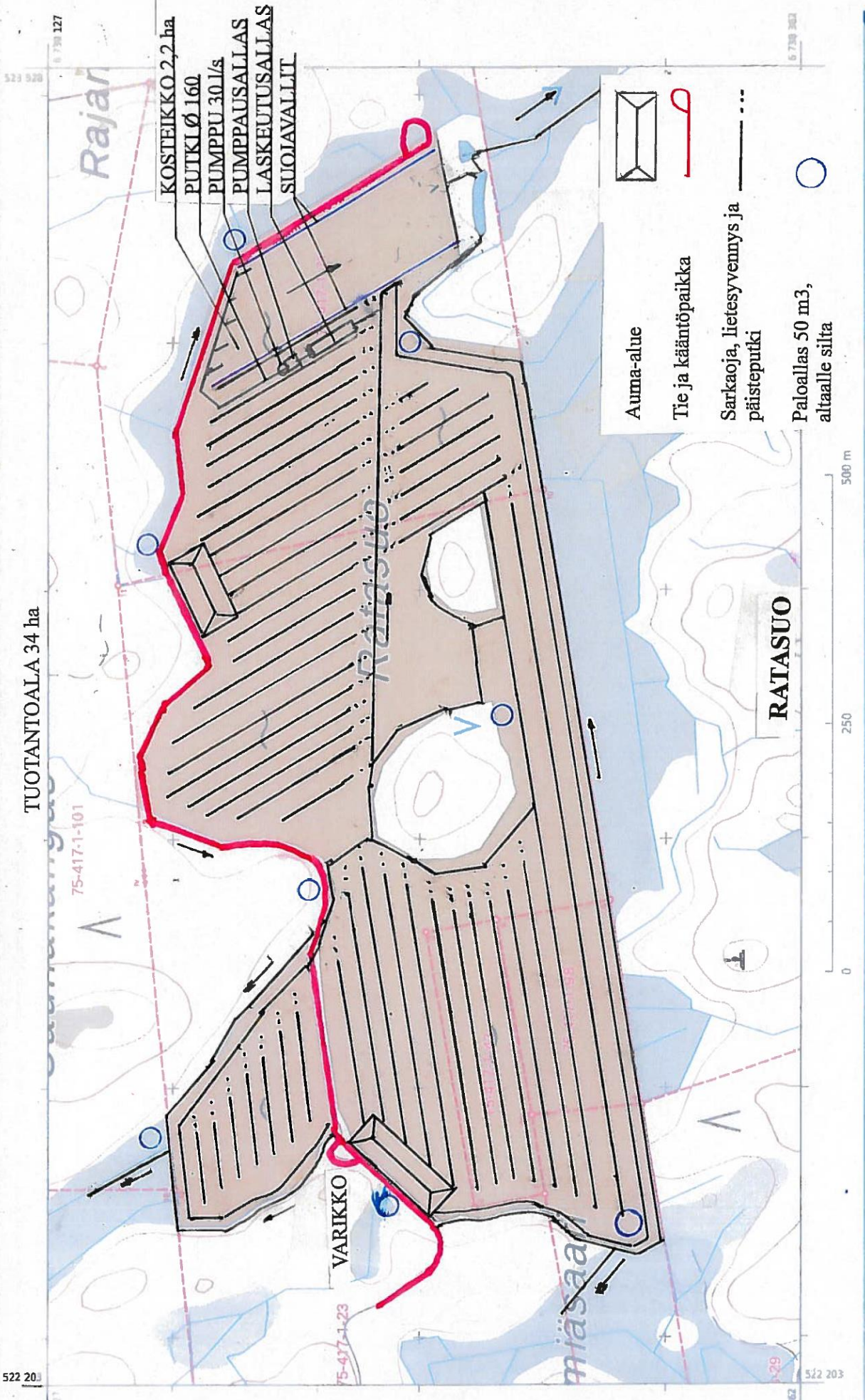
- 1) Valitusosoitus
- 2) Kartta
- 3) Käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelma

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Juha Helin. Asian on esitellyt ympäristölakimies Sinikka Laitakari.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen	Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 18.7.2018 .												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.												
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	<table> <tr> <td>käyntiosoite:</td><td>Korsholmanpuistikko 43, 4. krs</td></tr> <tr> <td>postiosoite:</td><td>PL 204, 65101 Vaasa</td></tr> <tr> <td>puhelin:</td><td>029 56 42780</td></tr> <tr> <td>faksi:</td><td>029 56 42760</td></tr> <tr> <td>sähköposti:</td><td>vaasa.hao@oikeus.fi</td></tr> <tr> <td>aukioloaika:</td><td>klo 8–16.15</td></tr> </table>	käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs	postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa	puhelin:	029 56 42780	faksi:	029 56 42760	sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi	aukioloaika:	klo 8–16.15
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs												
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa												
puhelin:	029 56 42780												
faksi:	029 56 42760												
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi												
aukioloaika:	klo 8–16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.												

RATASUON KÄYTTÖ- JA PÄÄSTÖTARKKAILUSUUNNITELMA**Käyttötarkkailu**

Käyttötarkkailua varten nimetään vastuuhenkilö, joka ilmoitetaan vuosittain elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja sijaintikunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttötarkkailusta pidetään päiväkirjaa ja se säilytetään koko tuotannon ja jälkihoitovaiheen ajan. Tarvittaessa päiväkirja esitetään valvoville viranomaisille. Päiväkirjamerkinnoista tehdään vuosittain yhteenveto, joka toimitetaan tarkkailuvuoden loppuun mennessä päästö- ja vaikutustarkkailujen suorittajille ja tarvittaessa viranomaisille.

Käyttöpäiväkirjaan merkitään seuraavat tiedot:

- tuotannon aloittaminen ja lopettaminen sekä tuotantopäivät
- tuotantomenetelmä
- ojitusten ja perkausten tarkat kaivuajat ja -paikat
- kunnostukset ja tuotannon eteneminen
- vesiensuojelurakenteiden valmistuminen, kunnon seuranta, havainnot toimivuudesta
- kemikaalien käyttömäärät
- poikkeamat vesiensuojelusuunnitelmista
- laskeutusaltaiden ja lietesyvyyksien tyhjentäminen
- ojastojen puhdistukset
- mittapatojen ja -laitteistojen asennukset, huolto ja korjaukset
- pumppaamojen asennukset, käyttöaika ja häiriöt
- sadanta, haihdunta ja tuulitiedot
- muut huomiot esim. rankkasateiden kesto ja seuraukset
- jätehuoltoon liittyvät toimet
- kaivannaisjätteiden lajit, määrät, varastointi ja siirrot
- näytteiden ottoajat
- aumojen paikkojen muutokset
- pölyn ja melun seuranta sekä tuulitauot
- muut mahdolliset tapahtumat, joilla voi olla vaikutusta maaperään, vesistöön tai pöly- ja melupäästöihin
- toimintaan kohdistuneet valitukset ja niiden käsittely

Vesiin johdettavien päästöjen tarkkailu

Virtaama mitataan aina näytteenoton yhteydessä.

Vesinäytteet otetaan laskeutusaltaan jälkeen ennen kosteikkoa ja kosteikon jälkeen laskuojasta seuraavasti:

huhti-syyskuussa	1 kerta/kk
loka-maaliskuussa	1 kerta/2 kk
kevättulvan aikana (yleensä 15.4.–15.5.)	1 kerta/vk.

Näytteistä analysoidaan kiintoaine, kok.P, kok.N, COD_{Mn}, pH ja sameus.

Poikkeustilanteissa, rankkasateiden aikana ja esimerkiksi vähäistä merkittävämpien kaivutöiden jälkeen otetaan ylimääräiset näytteet, joista määritetään kiintoaine, kok.P, kok.N, COD_{Mn} ja pH.

Vesienkäsittelyn teho lasketaan ennen tehostettua käsittelyä ja sen jälkeen otettujen näytteiden pitoisuuksien perusteella. Päästöt lasketaan käyttäen tuotantoalueen omia pitoisuus- ja virtaamatietoja. Tarvittaessa voidaan käyttää apuna lähellä sijaitsevan, jatkuvassa tarkkailussa ja mahdollisimman samassa tuotantovaiheessa olevan tuotantoalueen virtaamatietoja.

Päästöt lasketaan sekä brutto- että nettoarvoina. Nettopäästöt lasketaan käyttäen taustapitoisuuksina luonnontilaisen suon pitoisuuksia: kokonaisfosfori 20 µg/l, kokonaistyppeä 500 µg/l ja kiintoainetta 1 mg/l. COD_{Mn}-taustapitoisuutena käytetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymää pitoisuutta. Tehon ja päästöjen laskennassa ovat mukana kaikki näytteet sekä ohjauksutukset ja muut häiriötilanteet. Luvanhaltija voi kuitenkin jättää puhdistustehon laskennasta pois ne näytekerrat, jolloin kasvillisuuskentältä lähtevän veden pitoisuus on alittanut lupamääräyksessä 4 esitetyt arvot.

Luvan haltija voi käyttö- ja päästötarkkailun yhteenvedon tai muussa yhteydessä tehdä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi perustellusta syystä, esimerkiksi vesienkäsittelyn tehon ja päästöjen vakiintumisen takia, ehdotuksen päästötarkkailun muuttamiseksi siten, että tarkkailua ei ole tehtävä joka vuosi tai että tarkkailua muutoin vähennetään. Tällöin päästöt arvioidaan lähialueen tuotantoalueiden ominaispäästöjen perusteella.

Raportointi

Päästötarkkailun mittausten tulokset toimitetaan niiden valmistuttua elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttö- ja päästötarkkailun yhteenvedon raportti toimitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tarkkailuvuotta seuraavan helmikuun loppuun mennessä.

Laadunvarmistus

Tarkkailussa käytetään vahvistettuja standardeja. Tarkkailuraporteissa esitetään myös tarkkailua koskevat epävarmuustekijät sekä käytetyt laskentamenetelmät. Raporteissa esitetään tarpeelliset tarkentamis- ja muutossuositukset.